

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Nowy kontekst strategicznych stosunków UE–CELAC oraz rola społeczeństwa obywatelskiego”

(opinia z inicjatywy własnej)

(2017/C 434/04)

Sprawozdawca: **Mário SOARES**

Współsprawozdawca: **Josep PUXEU ROCAMORA**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	30.3.2017
Podstawa prawna	Artykuł 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Stosunków Zewnętrznych
Data przyjęcia na sesji plenarnej	21.9.2017
Sesja plenarna nr	528
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	179/15/31

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Region Ameryki Łacińskiej i Karaibów, obecnie tworzący Wspólnotę Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC), od wieków podziela z Europą te same zasady i wartości, co buduje wspólną wizję świata. Tak więc stworzenie wzmocnionego bloku UE–CELAC i opracowanie wspólnej strategii wobec globalnych wyzwań zwiększy pozycję obu stron w wymiarze międzynarodowym.

1.2. Europa i jej państwa członkowskie to największy inwestor i główny partner Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Powiązania polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturalne i historyczne kształtowały się przez wieki i znajdują również odzwierciedlenie w organizowanych co dwa lata szczytach szefów państw i rządów, zgromadzeniu parlamentarnym, różnego rodzaju porozumieniach i przede wszystkim w rozbudowanej sieci społecznej.

1.3. Nowe wyzwania globalne wymagają wzmocnienia tego bloku państw, a przede wszystkim określenia nowej strategii wykraczającej poza formalizm i górnolotne deklaracje, tak aby zająć wyraźne i zdecydowane stanowisko na arenie światowej. W nowym kontekście geopolitycznym region Ameryki Łacińskiej staje się jeszcze ważniejszym priorytetem strategicznym polityki zewnętrznej UE.

1.4. EKES z zadowoleniem podkreśla, że Komisja Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego omawia obecnie rezolucję na ten temat, w której zakłada się, że Ameryka Łacińska i Karaiby są ważnym partnerem UE, a priorytetem działań zewnętrznych Unii wobec CELAC powinno być wzmocnienie dialogu politycznego i współpracy w dziedzinie migracji, zmiany klimatu i energii ze źródeł odnawialnych, zwalczanie zorganizowanej przestępczości i pogłębienie stosunków politycznych, kulturalnych i społeczno-gospodarczych.

1.4.1. EKES ma nadzieję, że najbliższy szczyt szefów państw i rządów UE–CELAC w dniach 26–27 października 2017 r. zdoła znaleźć rozwiązania wyzwań, przed jakimi stoi dzisiejszy świat i planeta, a także nakreśli strategię na rzecz wzmocnienia więzi strategicznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych między obydwoma regionami.

1.4.2. Zachęca do podpisania kompleksowej umowy ramowej między Unią Europejską a CELAC, która obejmowałaby zasady działania w dziedzinie dialogu politycznego, współpracy i rozwoju zrównoważonego. Mogłoby to stanowić podstawę geopolitycznej interwencji o zasięgu światowym i wzmocniłoby pozycję obu regionów na arenie międzynarodowej.

1.4.3. EKES wzywa wszystkich przywódców politycznych UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów do uznania i promowania udziału społeczeństwa obywatelskiego. W tym celu ważne są następujące aspekty:

- we wszystkich negocjacjach sformalizowano usystematyzowany dialog ze zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim; udział społeczeństwa obywatelskiego powinien opierać się na kryteriach reprezentatywności organizacji i równowadze między poszczególnymi sektorami; w wypadku negocjacji nad umowami o wolnym handlu należałoby zagwarantować faktyczny udział społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich etapach negocjacji oraz podczas wdrażania i oceny wyników,
- należy zaplanować od samego początku niezbędne i wystarczające środki materialne dla wszystkich mechanizmów uczestnictwa przewidzianych w umowach w celu umożliwienia wypełnienia wyznaczonych zadań,
- przejrzystość oraz zorganizowany i regularny dialog z władzami muszą stanowić podstawę zaufania w celu zapewnienia wysokiej jakości działań zaangażowanych podmiotów,
- należy skoncentrować się na jednej, zinstytucjonalizowanej i odpowiednio finansowanej strukturze oraz na monitorowaniu i kontroli podpisanych umów, zgodnie z zasadą „jedna umowa, jeden organ społeczeństwa obywatelskiego”.

1.4.4. EKES potwierdza, że priorytetowe cele społeczeństwa obywatelskiego to m.in. konsolidacja demokracji, zrównoważony rozwój ludzki, sprawiedliwość i spójność społeczna, ochrona zasobów naturalnych i środowiska naturalnego, pełne poszanowanie praw człowieka i norm pracy oraz przyszłość godnej pracy i zwalczanie nierówności.

1.4.5. Uważa za część swojej misji aktywny udział w budowaniu świata, w którym możliwe będzie pokojowe egzystowanie, ze wszystkimi różnicami i dzięki dialogowi. Świata, w którym wszystkie państwa i społeczności będą w stanie się rozwijać i tworzyć – w oparciu o swoją kulturę – demokratyczne, integracyjne społeczeństwo dobrobytu. Komitet domaga się udziału w tym procesie.

2. Złożony i zmieniający się kontekst globalny

2.1. Obecnie świat boryka się z różnymi wyzwaniami wymagającymi bardzo złożonych rozwiązań: coraz szybciej postępująca zmiana klimatu, narastanie konfliktów zbrojnych i wywołana nimi ucieczka tysięcy uchodźców, powrót nacjonalizmu i jednostronnej wizji rozwiązywania konfliktów, a nawet powrót zagrożenia nuklearnego.

2.2. Handel światowy rozwija się w takim kierunku, że chociaż z politycznego punktu widzenia mógłby doprowadzić do większej równowagi między różnymi obszarami, to jednak nadal utrzymuje on, a czasem nawet zwiększa, nierówności między biednymi a bogatymi, również w obrębie tego samego regionu czy państwa.

2.3. W wielu częściach świata zagrożone jest przestrzeganie praw podstawowych oraz międzynarodowych norm ONZ i MOP. Nadal łamane są prawa kobiet, dzieci czy mniejszości etnicznych, religijnych bądź kulturowych. Wciąż mamy również do czynienia z brakiem poszanowania podstawowych wolności, co naraża na szwank bezpieczeństwo i jakość życia ludzi.

2.4. Porozumienie klimatyczne z Paryża spotkało się z szerokim poparciem nawet w takich tradycyjnie niechętnych temu zagadnieniu krajach jak USA czy Chiny. Jest ono obecnie kwestionowane przez nową administrację amerykańską, która zapowiedziała zamiar wycofania się z porozumienia, co stawia pod znakiem zapytania plan na rzecz czystej energii wdrożony w 2015 r. z myślą o zmniejszeniu emisji z sektora energetycznego i zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.

2.5. Po okresie, kiedy wydawało się, że świat zaczyna znajdować równowagę, kryzys finansowy z 2007 r. uwidocznili, również w krajach rozwiniętych, skutki braku kontroli nad rynkami. Konflikty nie tylko nie zmniejszyły się, ale wręcz nasiliły. Uwypukliły się także różnorodne interesy poszczególnych państw i regionów.

2.6. W Europie ponowne wystąpienie znacznych różnic wpływających na współpracę UE z Rosją czy Turcją (która kontynuuje negocjacje w sprawie przystąpienia do UE) dowodzi, że ta delikatna równowaga uległa zachwianiu bądź jest poważnie zagrożona.

2.7. Nowa administracja USA, a zwłaszcza jej niejasne działania i – wydaje się – większa niechęć do UE, jeszcze bardziej skomplikuje sytuację międzynarodową. Zawieszenie negocjacji w sprawie TTIP, wystosowanie ostrzeżenia do ONZ, że działania USA nie będą zawsze zgodne z kryteriami ONZ-u dotyczącymi podejmowania decyzji, brak ratyfikacji Partnerstwa Transpacyficznego (TPP), próby zmiany polityki migracyjnej, kwestionowanie zwyczajowych praktyk między sprzymierzonymi państwami – wszystko to prowadzi do niepewności i zwiększa niestabilność w wymiarze międzynarodowym.

2.8. Te i inne zagrożenia i wyzwania można rozwiązać jedynie w wymiarze globalnym, podejmując wynegocjowane i możliwe do zrealizowania, a jednocześnie wiążące zobowiązania w celu przygotowania rzeczywistych rozwiązań, które będą bardziej złożone i powinny mieć charakter wielostronny.

3. Europa: globalny podmiot oraz strategiczne stowarzyszenia

3.1. EKES jest zdania, że aby Europa mogła nadal odgrywać pierwszoplanową rolę w aktualnych złożonych ramach stosunków międzynarodowych, potrzebuje partnerów i sprzymierzeńców zainteresowanych nie tylko rozwojem i handlem, ale przede wszystkim podzielających te same wartości i zasady. Wartość dodana Unii Europejskiej może i powinna się przejawiać właśnie w ten sposób.

3.2. Dotychczasowa strategia Europy wobec Ameryki Łacińskiej i Karaibów opierała się m.in. na następujących elementach:

- promowaniu spójności społecznej,
- wspieraniu integracji regionalnej w Ameryce Łacińskiej,
- promowaniu współpracy na linii południe-południe,
- podpisaniu układów o stowarzyszeniu, umów o dialogu politycznym i współpracy, umów handlowych bądź o partnerstwie strategicznym (umowy z Meksykiem i Chile z 2002 r., umowa w sprawie współpracy gospodarczej z 15 państwami Karaibów z 2008 r., układ o stowarzyszeniu z Ameryką Środkową z 2012 r., wielostronna umowa handlowa z Peru i Kolumbią z 2010 r. oraz Ekwadorem z 2014 r., umowa o dialogu politycznym i współpracy z Kubą, strategiczne partnerstwo z Brazylią z 2008 r.)⁽¹⁾.

3.3. Politycznymi przejawami tej strategii są szczyt szefów państw i rządów Europy, Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz późniejszy szczyt z CELAC i Europejsko-Latynoamerykańskim Zgromadzeniem Parlamentarnym (Eurolat), parlamentarnym organem strategicznego partnerstwa dwóch regionów.

3.4. Na poziomie globalnym Europa zdecydowanie poparła cele zrównoważonego rozwoju Narodów Zjednoczonych, przygotowując cele agendy 2030 i porozumienia paryskiego. Unia przyjęła jako swoje:

- ochronę praw społecznych, pracowniczych i kulturalnych,
- wspieranie zrównoważonego i bardziej sprawiedliwego rozwoju gospodarczego,
- ochronę planety i zwalczanie negatywnych skutków zmiany klimatu,
- poszanowanie i pełne przestrzeganie praw człowieka,
- przyczynienie się do utrzymania pokoju, multilateralizmu oraz wyeliminowania obecnych konfliktów drogą negocjacji.

3.5. W tym kontekście solidny blok UE–CELAC dysponowałby większą siłą przebicia na arenie międzynarodowej i miałby zasadnicze znaczenie dla zachowania wartości podzielanych przez obie strony. Nadszedł więc czas, aby zbadać, czy ta strategia, która przyniosła bez wątpienia cenne rezultaty, jest wystarczająca w obliczu wyzwań globalnych stojących przed obydwoma regionami.

⁽¹⁾ W 2016 r. wznowiono negocjacje z państwami Mercosuru w celu podpisania układu o stowarzyszeniu.

3.6. EKES uważa za niezbędne przeprowadzenie poważnej debaty międzyregionalnej, podczas której otwarcie wskaże się nie tylko uzyskane dotychczas wyniki, ale także niedociągnięcia i ograniczenia, które nadal mają miejsce, wyciągnie wnioski z tego, co się wydarzyło, poszuka rozwiązań bieżących wyzwań, podkreśli poszanowanie podzielanych wartości i zasad, a tym samym zbuduje stosunki oparte na nowej i szerszej współpracy i legitymizacji.

4. Nowy impuls w stosunkach UE–CELAC

4.1. Sytuacja na świecie stwarza okazję do nawiązania solidniejszych i skuteczniejszych kontaktów między Ameryką Łacińską i Karaibami a Europą, które warto byłoby w przyszłości urzeczywistnić w umowie UE–Mercosur⁽²⁾. Umowa ta stanowi poważne wyzwanie dla UE, gdyż w razie jej ratyfikacji cały region Ameryki Łacińskiej, z wyłączeniem Boliwii i Wenezueli, zostałby ściśle powiązany politycznie i gospodarczo z Unią Europejską. Renegocjacja umowy z Meksykiem ma istotne znaczenie dla tego kraju, a dla Europy stanowi możliwość większego zaangażowania w obliczu dającego się przewidzieć osłabienia wymiany między Meksykiem a USA.

4.2. Stosunki między UE a państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów muszą być użyteczne dla wszystkich, tj. dla wszystkich państw po obu stronach, a zwłaszcza dla ich obywateli.

4.3. Jednym z kluczowych aspektów interakcji pomiędzy wymiarem politycznym, społecznym, środowiskowym i gospodarczym rozwoju są inwestycje produkcyjne w obu regionach. UE i jej państwa członkowskie pozostają głównym inwestorem w tym regionie. Państwa Ameryki Łacińskiej i Karaibów to drugi partner handlowy UE. Wraz z CELAC i Unią Europejską stanowią jedną trzecią członków ONZ i odpowiadają za ok. 25 % światowego PKB.

4.4. Pogłębienie współpracy między Ameryką Łacińską i UE pozwoliłoby przyspieszyć wzrost gospodarczy, dokonać w ramach zmiany strukturalnej postępu na rzecz przechodzenia na sektory intensywnie korzystające z wiedzy, zmniejszyć ubóstwo, zwiększyć włączenie społeczne i chronić środowisko naturalne.

Wszystko to można by osiągnąć poprzez:

- pogłębianie układów o stowarzyszeniu otwierających drogę inwestycjom, zwłaszcza w nową działalność opartą na intensywnym wykorzystaniu wiedzy i miejscach pracy wysokiej jakości,
- pobudzanie tworzenia małych i średnich przedsiębiorstw poprzez tworzenie miejsc pracy w sieci,
- inwestowanie w dziedziny ułatwiające zrównoważony wzrost, godną pracę, włączenie społeczne i zrównoważenie środowiskowe,
- zachęcanie do innowacji i demokratyzacji nowych technologii oraz przyczynianie się do ich masowego rozpowszechnienia, zwłaszcza technologii informacyjno-komunikacyjnych (ITC),
- tworzenie infrastruktury sprzyjającej włączeniu społecznemu i przyjaznej dla środowiska, która ułatwiałaby dostęp do podstawowych usług w nowym kontekście rozwoju miejskiego oraz promowała spójność społeczną,
- zachęcanie do inwestowania w technologie mające na celu ograniczenie globalnego ocieplenia,
- zwiększanie wykorzystania przyjaznych dla środowiska źródeł energii, uzupełnianie zużycia energii niekonwencjonalnymi źródłami odnawialnymi oraz korzystanie z doświadczenia przedsiębiorstw europejskich w tej dziedzinie w celu przejścia na ekologiczną gospodarkę,

⁽²⁾ Mercosur liczy 250 mln mieszkańców, co czyni go piątą gospodarką świata, z PKB sięgającym 2 bln USD. Ponad 5 % BIZ UE zlokalizowane jest w tym regionie, gdzie UE jest głównym inwestorem. Eksport unijny do Mercosuru sięgnął w 2016 r. 41 633 mln EUR, a import z tego regionu – 40 330 mln EUR. To dziesiąty rynek eksportowy dla Unii.

— promowanie i wzmocnianie organizacji przedsiębiorców i związków zawodowych jako kluczowych podmiotów dialogu społecznego, aby w jak najbardziej harmonijny sposób sprzyjać rozwojowi lokalnej tkanki produkcyjnej oraz ograniczyć gospodarkę nieformalną.

4.5. Byłoby to korzystne dla gospodarczego i społecznego dobrobytu obydwóch regionów, co z pewnością doprowadziłoby do stworzenia nowych miejsc pracy, np. poprzez:

- nowe możliwości biznesowe dla przedsiębiorstw w nietradycyjnych obszarach, takich jak nowe technologie, ekologiczna gospodarka i sieci społeczne,
- rozwój tradycyjnych rynków m.in. w sektorze telekomunikacji, motoryzacyjnym, farmaceutycznym, energii elektrycznej i bankowym,
- otwarcie nowych rynków dla MŚP,
- zaopatrzenie w zasoby naturalne i żywność, przy jednoczesnym wspieraniu zachowania różnorodności biologicznej i zrównoważenia środowiskowego,
- wspieranie gospodarki społecznej i solidarnej jako mechanizmu poprawy struktury społeczno-gospodarczej, uwidocznienia szarej strefy czy zmniejszenia migracji.

4.6. UE i CELAC borykają się z wyzwaniami, ale również mają możliwości pozytywnego rozwoju w obszarach ważnych dla obydwu stron. Procesowi temu sprzyjałyby wspólne działania w takich obszarach, jak:

- kształcenie i szkolenie wysokiej jakości dostępne dla wszystkich,
- godne warunki pracy dla kobiet i ludzi młodych,
- mobilność i uznanie praw, a zwłaszcza wykorzystanie sprawdzonych korzyści płynących z programu wymiany studentów Erasmus.

4.7. Zdaniem EKES-u relacja między działalnością publiczną a sektorem prywatnym powinna dążyć do wspierania rozwoju gospodarczego, lepszego współdziałania przedsiębiorstw oraz zapewniania inwestycji we wzrost. Komitet podkreśla konieczność zwalczania gospodarki nieformalnej oraz przeciwdziałania zapóźnieniu rozwojowemu i niskiej konkurencyjności MŚP. Wzywa do ułatwienia i usprawnienia mobilności między obydwoma regionami oraz zapewnienia wzajemnej spójności praw pracowniczych i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4.8. Komitet uznaje, że zasadniczą kwestią jest przewyższenie fragmentarycznej wizji stosunków między obydwoma regionami i postrzeganie gospodarki, praw człowieka i rozwoju zrównoważonego jako niepodzielnej całości. Współpraca i wzajemna pomoc mają kluczowe znaczenie dla wdrożenia planu działania i wspólnego programu umożliwiających stawienie czoła najważniejszym wyzwaniom naszego świata, takim jak ubóstwo, zmiana klimatu i konflikty zbrojne.

5. **Udział społeczeństwa obywatelskiego: ograniczenia i perspektywy**

5.1. Wartość, obecność i aktywny udział zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego obydwu regionów, wymiana doświadczeń i dzielenie się projektami, aktywne angażowanie się w ustalone działania – wszystko to zasługuje na szacunek i uznanie oraz musi zostać wdrożone jako fundamentalne elementy nowego modelu strategicznych stosunków.

5.2. EKES sądzi, że przed społeczeństwem obywatelskim obu regionów stoją szanse i wielkie wyzwanie, ponieważ dwustronne stosunki wymagają nowego wymiaru, który nie podważałby ani nie pomijał osiągnięć, lecz jednocześnie rozwijałby się w sposób bardziej polityczny i strategiczny.

5.3. *Ograniczenia*

5.3.1. Choć w ostatnich latach coraz częściej uznaje się społeczeństwo obywatelskie za niezbędny element wzmocnienia strategii między obydwoma regionami, to jednak wciąż istnieją ograniczenia utrudniające jego skuteczniejsze zaangażowanie, zwłaszcza z następujących powodów:

- udział zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego nie jest wystarczająco zinstytucjonalizowany,

- brakuje środków finansowych umożliwiających regularne uczestnictwo w działaniach,
- istnieją trudności w uregulowanym i otwartym dialogu z władzami,
- brak przejrzystości w negocjacjach w sprawie umów, zwłaszcza tych o charakterze handlowym, znacznie ogranicza możliwość przeanalizowania tych porozumień i przekazania odpowiednim władzom wniosków i postulatów społeczeństwa,
- mnożenie struktur monitorowania w podpisanych umowach komplikuje i utrudnia ich kontrolowanie.

5.4. Prognozy

5.4.1. Przewyciężenie tych ograniczeń wymaga planu działania i programu, które:

- wzmocnią w realistyczny, wyważony i ambitny sposób partnerstwo między obydwojma regionami, wzbudzając zaufanie wszystkich podmiotów i zapewniając większą przejrzystość procesu,
- zapewnią uczestnikom legitymację społeczną poprzez uwzględnienie i rozwinięcie zagadnień o rzeczywistym znaczeniu dla obywateli w obydwóch regionach,
- obejmą działania dające UE i CELAC silniejszą pozycję na arenie międzynarodowej, przy poszanowaniu podzielanych przez nie i charakteryzujących je zasad i wartości,
- uznają asymetrię za wyzwanie do pokonania, proponując przejściowe mechanizmy zniesienia lub wyrównania tych różnic.

5.5. Komitet zaznacza, że dla powodzenia wszelkich negocjacji między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami fundamentalne znaczenie ma sformalizowanie usystematyzowanego dialogu ze zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim, gwarantującego jego faktyczny udział na każdym etapie negocjacji oraz podczas wdrażania i oceny wyników. W tym kontekście EKES z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie działalności przez Wspólny Komitet Konsultacyjny UE-Chile, do którego utworzenia przyczynił się wraz z chilijskimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

5.6. Utrzymuje, że priorytetowe cele w relacjach między społeczeństwem obywatelskim w Europie i Ameryce Łacińskiej to konsolidacja demokracji, zrównoważony rozwój ludzki, sprawiedliwość i spójność społeczna, ochrona zasobów naturalnych i środowiska naturalnego, pełne przestrzeganie praw człowieka i poszanowanie godnej pracy.

5.7. Brak usystematyzowanego i szerokiego dostępu zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego z Europy, Ameryki Łacińskiej i Karaibów do informacji wielokrotnie opisywano jako główny problem w monitorowaniu stosunków UE z Ameryką Łacińską i Karaibami i jedną z największych przeszkód dla odpowiedniego przygotowania propozycji przez społeczeństwo obywatelskie. EKES ponownie stwierdza, że dostęp do informacji musi być jedną z priorytetowych osi stosunków między obydwojma regionami. Dlatego też niezbędne jest ustanowienie zasad i jasnych procedur w odniesieniu do dostępu do informacji i ich upowszechniania.

5.8. Jeśli strony będące sygnatariuszami porozumień rzeczywiście cenią udział społeczeństwa obywatelskiego, powinny zaplanować od samego początku niezbędne i wystarczające środki materialne dla wszystkich mechanizmów uczestnictwa przewidzianych w umowach w celu umożliwienia wypełnienia zadań.

5.9. EKES wyraża zadowoleniem z przeprowadzonej niedawno reformy Fundacji UE–Ameryka Łacińska i Karaiby. Może to stanowić istotny element nowego impulsu wzmacniającego partnerstwo obu regionów. Ponawia swoją propozycję poczynioną w deklaracji z Santiago de Chile z 2012 r., skierowaną do szefów państw UE i CELAC, aby program prac Fundacji w znacznym stopniu uwzględniał faktyczną i skuteczną współpracę z instytucjami reprezentującymi zorganizowane społeczeństwo obywatelskie na obu kontynentach.

5.10. Komitet apeluje, aby w ramach uzgodnionej polityki i działań dążyć do poprawy spójności i pozytywnego wpływu stosunków między dwoma regionami z myślą o zagwarantowaniu jakości i znaczenia tych środków i zapewnieniu ich akceptacji przez zainteresowane społeczeństwo obywatelskie.

6. Propozycje społeczeństwa obywatelskiego

6.1. W dniach 26 i 27 października 2017 r. odbędzie się w Salwadorze szczyt szefów państw i rządów Unii Europejskiej i Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (UE–CELAC). Zdaniem EKES-u, z uwagi na oziębienie stosunków między USA i Ameryką Łacińską, szczyt powinien mieć na celu wzmocnienie więzi strategicznych, politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturowych między Unią Europejską, Ameryką Łacińską i Karaibami.

6.2. Komitet zachęca decydentów politycznych obydwu regionów do większej obecności i podejmowania coraz skuteczniejszych działań z myślą o ochronie planety, przeciwdziałaniu zmianie klimatu, zachowaniu różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju, promowaniu dobrobytu ludzi, wniesieniu wkładu w wyeliminowanie ubóstwa, zapewnieniu spójności społecznej i terytorialnej, sprzyjaniu edukacji, wysokiej jakości ochronie zdrowia dla wszystkich i równości płci, zachowaniu kultury ludów, obronie pokoju, docenieniu roli instytucji międzynarodowych oraz zachowaniu multilateralizmu.

6.3. Komitet uważa za część swojej misji aktywny udział w całym procesie budowania świata, w którym możliwe będzie pokojowe egzystowanie, ze wszystkimi różnicami i dzięki dialogowi. Świata, w którym wszystkie państwa i społeczności będą w stanie się rozwijać i tworzyć – w oparciu o swoją kulturę – demokratyczne, integracyjne społeczeństwo dobrobytu. Komitet domaga się udziału w tym procesie.

6.4. EKES wzywa wszystkich przywódców politycznych UE oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów do uznania i promowania udziału społeczeństwa obywatelskiego, tak aby włączyć jak największą liczbę obywateli w proces podejmowania decyzji. EKES nie chce nikogo wykluczać, jest jednak zdania, że instytucjonalny i zinstytucjonalizowany udział umożliwi bardziej uporządkowane i skuteczniejsze zaangażowanie.

6.5. Upowszechnianie godnej pracy powinno stać się priorytetem polityki na rzecz współpracy między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami. W tym kontekście należy podejmować konkretne zobowiązania dotyczące poszanowania podstawowych konwencji MOP i przewidzieć mechanizmy weryfikacji ich zgodności z zasadami udziału społecznego i związkowego we wszystkich politykach i negocjacjach między UE a Ameryką Łacińską i Karaibami.

6.6. EKES uważa, że w obecnym kontekście geopolitycznym układy o stowarzyszeniu, umowy handlowe, umowy o dialogu politycznym i partnerstwa strategiczne pozostają ważnymi narzędziami, ale w dzisiejszych czasach nie są już jedynymi dostępnymi instrumentami. Obecnie najważniejsze znaczenie ma świadomość, że podmioty podzielające wspólne wartości i wizje kulturalne, historyczne czy polityczne powinny utworzyć strategiczny blok zdolny wywierać wpływ na arenie międzynarodowej. Umowy powinny być odzwierciedleniem takiej świadomości, a nie jej instrumentem.

6.7. EKES zachęca do podpisania kompleksowej umowy ramowej między Unią Europejską a CELAC, która obejmowałaby zasady działania w dziedzinie dialogu politycznego, współpracy i rozwoju zrównoważonego oraz gospodarczego. Mogłoby to stanowić podstawę geopolitycznego działania o zasięgu światowym, w ramach którego określono by metody interwencji na wypadek zagrożenia wspólnych zasad i wartości.

6.8. EKES jest zdania, że fundamentalne znaczenie ma uznanie udziału zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego jako podmiotu wnoszącego wkład w tworzenie globalnej świadomości ułatwiającej, promującej i wspierającej globalne rozwiązania na rzecz pokoju, zrównoważonego rozwoju, sprawiedliwego handlu i dobrobytu wszystkich narodów i regionów.

Bruksela, dnia 21 września 2017 r.

Georges DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego